

Súkromné športové gymnázium - ELBA

Smetanova 2, 080 05 Prešov

tel.: 051 / 7714999 e-mail: skola@skolaelba.sk

KRITÉRIÁ KLASIFIKÁCIE Slovenský jazyk a literatúra

pre 1. – 8. ročník športového gymnázia s osemročným
vzdelávacím programom

pre 1. – 4. ročník športového gymnázia so štvorročným
vzdelávacím programom

Na kontrolu a hodnotenie žiakov zo slovenského jazyka a literatúry sa využívajú konkrétne a objektívne postupy kontroly a hodnotenia. V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú hodnotené tri zložky predmetu: jazyk, sloh a literatúra.

Hodnotí sa schopnosť získať, upraviť, spracovať, používať a prezentovať vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách, obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t. j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť, štylistická pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti. **Aby mohol byť žiak denného štúdia klasifikovaný, musí spĺňať nasledujúce podmienky: v polroku napísať predpísaný počet školských písomných prác a príslušný počet diktátov a aspoň jedenkrát ústne odpovedať.**

1. Pri verbálnej kontrole sa zisťuje a hodnotí v ústnej odpovedi žiakov osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou učebných osnov. Po ústnej odpovedi oznámi učiteľ žiakovi známku ihneď. Pri úlohách a cvičeniach sa využíva slovné hodnotenie formou stručného komentára ku konkrétnemu výkonu žiaka.
2. Písomná forma kontroly a hodnotenia osvojených poznatkov prebieha dvoma formami:

A/ Kontrolný diktát

a/ Počet a zameranie diktátov v jednotlivých ročníkoch osemročného a štvorročného gymnázia:

Ročník	Trieda	Počet kontrolných diktátov v šk. roku	Zameranie diktátov
1.	Príma	4 61 - 70 plnovýznamových slov	<ul style="list-style-type: none"> - opakovanie učiva zo ZŠ - záverečné opakovanie učiva z 1. ročníka - opakovanie učiva z 1. ročníka na začiatku 2. ročníka - záverečné opakovanie učiva z 2. ročníka - opakovanie učiva z 2. ročníka na začiatku 3. ročníka - záverečné opakovanie učiva z 3. ročníka - opakovanie učiva z 3. ročníka na začiatku 4. ročníka - záverečné opakovanie učiva z 1. - 4. ročníka - prídavné mená - slovesné spôsoby - cudzie slová - číslovky - zvieracie podstatné mená mužského rodu - neživotné podstatné mená mužského rodu zakončené na -r, -l - interpunkcia - jednoduché súvetie
2.	Sekunda	4 71 - 80 plnovýznamových slov	
3.	Tercia	4 81 - 90 plnovýznamových slov	
4.	Kvarta	4 91 - 100 plnovýznamových slov	

Ročník	Trieda	Počet kontrolných	Zameranie diktátov
--------	--------	-------------------	--------------------

		diktátov v šk. roku	
5.	Kvinta	2 100 - 120 slov	- slovné druhy - ohybné - tvorenie slov
6.	Sexta	2 100 - 120 slov	- predpony - slovné druhy - neohybné
7.	Septima	2 100 - 120 slov	- písanie čiarky v súvetiach - princípy pravopisu
8.	Oktáva	2 100 - 120 slov	- písanie veľkých písmen - cudzie slová - prevzaté slová - skladba – písanie čiarky - slovné druhy - písanie čiarky - zhrnutie učiva gymnázia

b/ Hodnotenie a klasifikácia kontrolného diktátu:

0 – 2 chyby :	výborný
3 – 5 chýb :	chválitebný
6 – 8 chýb:	dobrý
9 – 11 chýb:	dostatočný
12 a viac:	nedostatočný

Nácvičné diktáty (neklasifikované) sa píše podľa potreby. Nemúsi ísť o súvislé texty. Môžu to byť slová, slovné spojenia, samostatné vety.

Kontrolné diktáty (klasifikované) sa píše po prebratí daného učiva a zopakovaní sledovaného gramatického javu. Môže ísť o súvislý text alebo o samostatné vety. Na napísanie a analýzu kontrolného diktátu sa odporúčajú 2 vyučovacie hodiny. Ak sa rovnaká chyba v tom istom tvare slova vyskytuje viackrát, považuje sa za jednu chybu. Všetky chyby majú rovnakú hodnotu. Za chybu sa pokladajú aj nečitateľné tvary písma, nečitateľné slovo. Za chybu sa nepovažuje, ak žiak na konci riadka napíše neslabičnú predložku alebo spojku (a, i , v, s, z, k, u, o).

Chyby:

- nesprávne rozdelené slovo na konci riadka

- nečitateľné písmeno / slovo
- vynechané alebo naviac napísané písmeno / slovo
- nenapísané interpunkčné znamienko za vetou
- nenapísané alebo nesprávne napísané interpunkčné znamienko za vetou.

Ak žiak robí v KD stále veľa chýb a dostáva iba nedostatočné, možno mu dať v prípade 12 chýb dostatočnú. Ide o kladné motivovanie žiaka. Je však potrebné uvedenú výnimku ostatným žiakom vysvetliť.

V prípade neprítomnosti žiaka na hodine písania diktátu učiteľ určí náhradný termín písania a ak sa žiak nedostaví, je klasifikovaný známku nedostatočnú.

B/ Kontrolné slohové práce

ROČNÍK	POČET PRÁC	ZAMERANIE
1.	2	statický opis, rozprávanie s využitím priamej reči
2.	2	umelecký opis, charakteristika osoby
3.	2	slávnostný prejav, životopis
4.	2	výklad, úvaha
5.	2	beletrizovaný životopis, umelecký opis
6.	2	charakteristika osoby, úvaha
7.	2	diskusný príspevok, výklad
8.	2	rozprávanie, slávnostný prejav

Kontrolné slohové práce sa hodnotia podľa kritérií klasifikácie uvedených vo Vzdelávacom štandarde pre SJL platnom pre 1. – 8. ročník gymnázia s osemročným vzdelávacím programom od 1. septembra 2015.

Hodnotí sa vnútorná aj vonkajšia forma, vnútorná forma hodnotí: obsah, kompozíciu, štýl, jazyk a pravopis, vonkajšia stránka hodnotí: dodržanie rozsahu, čitateľnosť prepisu.

Klasifikuje sa známku, pri ktorej sa uvádzajú aj dosiahnuté percentá.

Pri písaní konceptu môže žiak použiť Pravidlá slovenského pravopisu alebo Príručku slovenského pravopisu, Synonymický slovník slovenčiny a Krátky slovník slovenského jazyka.

V prípade neprítomnosti žiaka na hodine písania kontrolnej slohovej práce učiteľ určí náhradný termín písania a ak sa žiak nedostaví, je klasifikovaný známku nedostatočnú.

Žiaci majú možnosť výslednú známku pri súhrnnom hodnotení a klasifikácii ovplyvniť aj známkami, ktoré majú menšiu váhu. Získať ich môžu za: vypracovanú domácu úlohu podľa zadania, za vlastnú tvorbu, aktivitu a prácu na vyučovaní, účasť na mimoškolských aktivitách, súťažiach, za vypracovanie referátov, za príspevky do školského časopisu ...

Vyučujúci na hodinách vyžaduje:

- aktívnu účasť na hodinách
- pripravenosť na vyučovanie,
- nosenie pomôcok,
- prejav zmysluplného názoru,
- zadanú prácu vypracovať pravidelne doma,
- schopnosť viesť dialóg a argumentovať,
- dlhodobý pozorovateľný záujem o proces vyučovania,
- dôraz na kreativitu,
- schopnosť komunikovať,
- adekvátny štýl prejavu.

Absencia viacerých z nich môže negatívne ovplyvniť výkon žiaka, čo sa môže prejaviť aj v súhrnnom hodnotení a klasifikácii.

Písomné práce

V každom ročníku píše žiaci po prebratí a zopakovaní učiva v jednotlivom tematickom celku písomnú prácu v časovom limite 20-45 minút. Ich počet závisí od počtu tematických celkov v ročníku a môžu mať rôznu podobu. Úlohy a otázky v písomných prácach sú hodnotené bodmi. Celkové hodnotenie písomných prác sa bude hodnotiť známkou 1 až 5 na základe percentuálnej úspešnosti a počtu získaných bodov v písomnej práci. Ak žiak z dôvodu absencie nepíše niektorú z písomných prác, učiteľ **môže** dať žiakovi na napísanie tejto práce náhradný termín. Termíny písomných prác vyučujúci žiakovi vopred oznámi. Učiteľ písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka. Percentuálne zastúpenie pre jednotlivé známky:

známka výborný	(1) – 100% - 90%
známka chválitebný	(2) – 89% - 75%
známka dobrý	(3) – 74% - 50%
známka dostatočný	(4) – 49% - 30%
známka nedostatočný	(5) – 29% - 0%

Úprava zošita

Žiak osemročného aj štvorročného gymnázia si musí viesť počas školského roka poznámkový zošit z literatúry, gramatiky a slohu formátu A4 alebo A5. Učiteľ má právo kedykoľvek si ho vyžiadať a skontrolovať jeho obsahovú stránku (kompletnosť). Úpravu zošita a kompletnosť poznámok hodnotí známkou, ktorá má hodnotu 20 percent. V prípade, že žiak dostane učebný materiál, je povinný si ho nalepiť do zošita.

Klasifikáciu môžu žiaci ovplyvniť aj dobrovoľným vypracovaním projektov a referátov, (autor, kniha, spoločná téma...), účasťou na rôznych súťažných podujatiach alebo vlastnou tvorbou.

(1) V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra a vyučovací jazyk a literatúra sú hodnotené tri zložky predmetu: jazyk, sloh a literatúra.

(2) Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra a vyučovací jazyk a literatúra sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v súlade s požiadavkami stanovenými v učebných osnovách a vzdelávacích štandardoch v rámci jednotlivých zložiek predmetu: jazyková, slohová a literárna zložka. Hodnotí sa schopnosť získať, upraviť, spracovať, používať a prezentovať vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách, obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t. j. rozsah slovnej zásoby, gramatická správnosť, štylistická pôsobivosť a stupeň rečovej pohotovosti. V písomnom aj ústnom prejave má žiak preukázať komplexnosť ovládania jazyka, mieru tvorivosti a celkovú vzdelanosť a kultúrnosť v miere vychádzajúcej z učebných osnov a vzdelávacích štandardov.

(3) Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa v predmete slovenský jazyk a literatúra a vyučovací jazyk a literatúra klasifikujú podľa kritérií uvedených v odsekoch 4 až 8 v primeranom rozsahu pre príslušný ročník štúdia.

(4) Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak sa vyjadruje spisovne správne, výstižne, kultivovane, gramaticky správne v súlade s jazykovou normou a s funkciou (cieľom) jazykového prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. Vo svojich prejavoch využíva logicko-myšlienkové operácie, ako sú analýza a syntéza, abstrakcia, zovšeobecnenie, porovnávanie, klasifikácia, indukcia a dedukcia, analógia a zároveň dokáže vecne a presvedčivo argumentovať, obhájiť svoj názor a kriticky hodnotiť. Používa a ovláda odbornú jazykovú terminológiu. Pri samostatnej tvorbe rozličných druhov textov v ústnej a písomnej forme v súlade s funkčnými jazykovými štýlmi uplatňuje logickú nadväznosť a komunikatívnu funkčnosť slov a viet. Číta plynule s porozumením, pričom pozná a rozlišuje texty, orientuje sa v nich, dokáže zaznamenať a vypísať základné údaje. Umelecký text analyzuje, hodnotí a porovnáva s inými umeleckými textami a interpretuje umelecký a vecný text. Pri následnej analýze a hodnotení umeleckého diela dokáže využívať nadobudnuté poznatky z jednotlivých jazykových rovín, štylistiky a teórie a dejín literatúry.

(5) Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak sa vyjadruje spisovne správne, výstižne, kultivovane, takmer vždy gramaticky správne v súlade s jazykovou normou a s funkciou (cieľom) jazykového prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. Vo svojich prejavoch využíva logicko-myšlienkové operácie, ako sú analýza a syntéza, abstrakcia, zovšeobecnenie, porovnávanie, klasifikácia, indukcia a dedukcia, analógia, zároveň vecne a s pomocou učiteľa argumentuje, obhajuje svoj názor a kriticky hodnotí. Používa a ovláda odbornú jazykovú terminológiu. Pri samostatnej tvorbe rozličných druhov textov v ústnej a písomnej forme v súlade s funkčnými jazykovými štýlmi primerane uplatňuje logickú nadväznosť a komunikatívnu funkčnosť slov a viet. Číta plynule s porozumením, pričom pozná a rozlišuje texty, orientuje sa v nich, takmer vždy dokáže zaznamenať a vypísať základné údaje. Umelecký text primerane analyzuje, hodnotí a porovnáva s inými umeleckými textami a interpretuje umelecký a vecný text. Pri následnej analýze a hodnotení umeleckého diela takmer vždy dokáže využívať nadobudnuté poznatky z jednotlivých jazykových rovín, štylistiky a teórie a dejín literatúry.

(6) Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak sa vyjadruje vhodne a kultivovane, čiastočne gramaticky správne v súlade s jazykovou normou a s funkciou (cieľom) jazykového prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. Vo svojich prejavoch s pomocou učiteľa je schopný čiastočne využívať logicko-myšlienkové operácie, ako sú analýza a syntéza, porovnávanie. S pomocou učiteľa argumentuje, obhajuje svoj názor a hodnotí. Čiastočne používa odbornú jazykovú terminológiu. Pri samostatnej tvorbe rozličných druhov textov v ústnej a písomnej forme v súlade s funkčnými jazykovými štýlmi dochádza k čiastočnému porušeniu logickej nadväznosti a komunikatívnej funkčnosti slov a viet, v textoch sa objavujú štylistické a gramatické chyby. Žiak číta nesúvislo umelecké a odborné texty, s pomocou učiteľa sa v nich orientuje a vypisuje základné údaje. Interpretuje a porovnáva umelecký a vecný text, pričom čiastočne využíva poznatky z jednotlivých jazykových rovín, štylistiky a teórie a dejín literatúry.

(7) Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak sa vyjadruje čiastočne gramaticky správne v súlade s jazykovou normou a s funkciou (cieľom) jazykového prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. Má obmedzenú slovnú zásobu a často používa nesprávne jazykové prostriedky. Odbornú jazykovú terminológiu používa iba čiastočne. S pomocou učiteľa v ústnej a písomnej forme tvorí jednoduché druhy textov, pričom dochádza k čiastočnému porušeniu logickej nadväznosti a komunikatívnej funkčnosti slov a viet, v textoch sa objavuje väčšie množstvo štylistických a gramatických chýb. Žiak číta pomaly, nesúvislo a s prestávkami, v umeleckých a vecných textoch sa orientuje a vypisuje základné údaje s pomocou učiteľa. Dokáže jednoducho interpretovať umelecký alebo vecný text, a to s pomocou učiteľa a odpovedá na jednoduché otázky súvisiace s prečítaným textom.

(8) Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak vo vyjadrovaní robí gramatické chyby. Má obmedzenú slovnú zásobu a často používa nesprávne jazykové prostriedky. Jednoduché druhy textov v ústnej i písomnej forme dokáže tvoriť iba s pomocou učiteľa. V ústnej alebo písomnej forme sa vyskytujú štylistické a gramatické chyby. Žiak číta pomaly, nesúvislo, s prestávkami a v umeleckých a vecných textoch sa orientuje iba s pomocou

učiťa. Dokáže jednoducho iba s pomocou učiťa interpretovať umelecký alebo vecný text a veľmi jednoducho odpovedať na otázky súvisiace s prečítaným textom.

Vypracoval: Mgr. Andrea Hocmanová